

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2810/2020
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Чедомир Голубовић, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање, Београд, ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1059/19 од 21.06.2019. године, у седници одржаној 27.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1059/19 од 21.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3458/17 од 22.01.2019. године, ставим првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи као незаконито решење тужене бр. ../2015 од 10.06.2015. године о отказу уговора о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности бр. ../2007 од 23.01.2007. године и да тужена тужилцу врати на рад и да јој призна сва права по основу рада. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1059/19 од 21.06.2019. године ставом првим изреке одбијена је жалба тужилце и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да јој накнади трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужилце није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код тужене на пословима ... . Решењем тужене од 09.02.2010. године тужилци је отказан уговор о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности од 23.01.2007. године, које решење је пресудом Врховног касационог суда Рев2 815/2014 од 16.10.2014. године поништено и тужена обавезана да тужилцу врати на рад и призна јој сва права

из радног односа. У поступку извршења наведене пресуде тужена је решењем од 10.06.2015. године вратила тужиљу на рад почев од 16.10.2010. године, а оспореним решењем тужене од 10.06.2015. године тужиљи је као технолошком вишку отказан уговор о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности од 23.01.2007. године на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, закључно са 15.06.2015. године и тужиљи је исплаћена отпремнина. У образложењу оспореног решења наведено је да су Правилником о организацији и систематизацији послова код тужене од 28.12.2009. године укинута послови ... који је тужиља обављала, а да до дана доношења овог решења ови послови нису систематизовани код тужене, те да након враћања тужиље на рад код тужене сходно важећем Правилнику нема послова на које би тужиља могла бити распорођена, јер за обављање систематизованих послова нема одговарајући степен стручне спреме, због чега јој је као вишку запослених отказан уговор о раду. Из исказа тужиље, саслушане у својству парничне странке тужиља је код тужене радила као ..., а затим и као ... и са радног места ... је 2010. године проглашена технолошким вишком. Када је добила пресуду Врховног касационог суда јавила се у филијалу, јер је требало да буде враћена и истог дана добила је ново решење о отказу као технолошки вишак.

Утврђено је да је Правилником о раду тужене од децембра 2015 године, под редним бројем 1.68 предвиђено је радно место руковалац технике у штампарији у Радној јединици у ... са описом послова и прописаним условима III степен стручне спреме, без обзира на врсту стручне спреме, шест месеци радног искуства у наведеном степену стручне спреме, оспособљеност за рад на одговарајућој опреми и машини, а на које послове је тужиља указала као послове које је могла да обавља. Утврђено је да је решењима тужене од 22.01.2016. године ББ отказан уговор о уређивању међусобних права и одговорности од 23.11.2007. године, а ВВ отказан је уговор о раду од 27.04.2007. године са припадајућим анексима, обема на пословима руковалац технике у штампарији у Радној јединици у ..., услед престанка потребе за радом запослених због организационих промена код тужене које су довеле до престанка потребе за обављање послова које су запослене обављале, а разлози нису били отклоњени другим мерама запошљавања.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили члан 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 75/14), када су одбили захтев тужиље за поништај спорног решења од 10.06.2015. године којим је тужиљи отказан уговор о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности од 23.01.2007. године, као и захтев да се обавезе тужена да тужиљу врати на рад и да јој призна сва права по основу рада.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Правилником о организацији и систематизацији послова код тужене од 28.12.2012. године није предвиђено радно место ..., као и да међу радним местима нема радног места за које се у погледу стручне спреме тражи основна школа. Одредбом члана 88. Правилника о раду тужене од 28.01.2015. године, предвиђено је да се вишак запослених из члана 87. овог правилника, у зависности од разлога за престанак потребе за радом запослених утврђује полазећи од следећих околности: запослени ради на пословима за чијим обављањем је престала потреба, запослени ради на пословима чији је обим смањен и запослени се добровољно пријавио да буде вишак.

По оцени Врховног касационог суда, код тужене је дошло до економских, технолошких и организационих промена које су довеле до смањења укупног броја запослених. Тужена је Правилником о организацији и систематизацији послова који је донет 28.12.2009. године укинула послове ... који је тужила обављала, па је тужила проглашена технолошким вишком, а да до дана доношења овог решења ови послови нису систематизовани код тужене. Укидање послова које је тужила обављала представља организациону промену која је довела до престанка потреба за њеним радом, те како након враћања тужиле на рад (решењем тужене од 10.06.2015. године) код тужене, а сходно важећем Правилнику нема послова на које би тужила могла бити распорођена, јер за обављање систематизованих послова нема одговарајући степен стручне спреме, односно тужена није имала могућност да тужилу распореди на друго радно место, како то правилно закључују нижестепени судови, нити да јој обезбеди неку од мера запошљавања, а због чега јој је као вишку запослених отказан уговор о раду, што је и био разлог за доношење решења о отказу уговора о раду на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, то је по оцени Врховног касационог суда законито спорно решење од 10.06.2015. године о отказу уговора о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности од 23.01.2007. године.

Супротно ревизијским наводима да је тужена, с обзиром на чињеницу да јој је пресудом Врховног касационог суда Рев2 815/2014 од 16.10.2014. године било наложено враћање тужиле на рад, а у случају да нема радно место на које би требало да распореди тужилу, била у обавези да га систематизује и да тужилу врати на те послове. Наиме, организација рада је део аутономије послодавца, који самостално утврђује организациону структуру и послове који се врше у организационим деловима, ради обављања делатности или у вези са обављањем делатности. Стога суд нема овлашћење да испитује оправданост оснивања или укидања радних места или организационих целина, нити на којој правно дозвољени начин ће послодавац организовати обављање одређених послова, јер је то изричито овлашћење послодавца на основу члана 24. Закона о раду.

Како је побијано решење о отказу уговора уређењу међусобних права, обавеза и одговорности од 23.01.2007. године законито, нису испуњени услови из члана 191. став 1. Закона о раду да тужени тужилу врати на рад, па се ревизијом неосновано побијају нижестепене пресуде и у том делу због погрешне примене материјалног права.

Применом члана 414. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд није детаљно образлагао ову пресуду, с обзиром да се ревизијом понављају жалбени наводи, а образлагањем се не би постигло ново, нити уједначеније тумачење права.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић